

SHARON GOSLING

Het
boekwinkeltje
in de
vuurtoren

Een dorp vol boekenliefhebbers.
Een liefde uit het verleden.
Een geheim dat aan het licht komt.

Sharon Gosling

Het boekwinkeltje in de vuurtoren

Vertaling Nellie Keukelaar

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

Proloog

De brief kwam op een donderdag en zat in een andere envelop die zo volkomen onschuldig leek dat Rachel die zonder aarzelen openmaakte. De binnenste envelop was licht beschadigd, alsof die de toeristische route had genomen en een tijdje had rondgereisd voordat die haar deur had bereikt.

De binnenste envelop belandde met de voorkant naar boven op de toonbank. Rachel keek naar de getypte adressering in het doorkijkvenster en had het merkwaardige gevoel dat ze razendsnel vanaf grote hoogte viel. In een fractie van een seconde verdwenen alle jaren tussen die korte regels en haar, tussen wie ze was geweest en wie ze was geworden, tot ze alleen nog haar hartslag hoorde, die in een misselijkmakend, onregelmatig ritme in haar oren klopte terwijl haar vingers over een naam gleden die al het goede in haar leven ongedaan kon maken.

Er zat een briefje bij. Na een tijdje pakte ze het briefje en vouwde het open. Een paar minuten keek Rachel zonder iets te zien naar de in een open, krullend handschrift geschreven woorden, tot de wereld naar haar terug raasde en ze voldoende lucht kreeg om te kunnen lezen.

Maak je geen zorgen. Hij kan niet weten dat ik deze envelop heb gepakt. Hij is vertrokken. Ik heb de oude mevrouw Meadows gesproken. Hij heeft tegen haar gezegd dat hij voor werk naar het buitenland ging en dat hij niet zou terugkomen. Ik weet niet of dat waar is, maar ik zou ook niet weten waarom hij tegen haar

zou liegen. Voordat hij wegging, heeft hij een hele lading vuilniszakken aan de straat gezet, zodat de gemeente die kon ophalen. De meeuwen hadden eraan gezeten, met als gevolg dat de troep over straat waaide. Ik ben gaan opruimen en toen vond ik deze envelop. Ik weet niet waar de brief over gaat. Ik heb de envelop niet opengemaakt. Maar ik vond dat jij hem moest hebben, voor het geval dat. Ik weet eigenlijk niet waarom, behalve dan dat als zo'n man iets weggooit, het waarschijnlijk bewaard moet blijven.

Ik hoop dat het goed met je gaat. Ik denk vaak aan je. Ik zou willen dat we de kans hadden gehad om elkaar beter te leren kennen. Ik zou willen dat we elkaar nu beter konden leren kennen, maar ik snap dat het voor jou waarschijnlijk lastig zal zijn om met mij om te gaan zonder aan hem te denken. Bedankt dat je me hebt laten weten dat je in elk geval een vaste verblijfplaats hebt. Ik ben blij dat je een thuis hebt. Ik hoop dat je ook vrienden hebt, en misschien zelfs een geliefde. Ik hoop dat het je gelukt is om opnieuw te beginnen.

Voel je niet verplicht om terug te schrijven.

Veel liefs,

A

Rachel keek een paar minuten naar het briefje. Naar het buitenland gegaan? Echt? Ze keek op naar de deur van de boekwinkel. Even stelde ze zich voor dat hij binnen kwam lopen. Ze zag zijn gezicht en gestalte zo helder voor zich dat ze wankelde. Het voelde alsof er een hand om haar keel werd geklemd. Ze zette de angst van zich af, geïrriteerd dat ze zo reageerde. Het was jaren geleden, jaren, en hij had haar nog niet gevonden. Als dat ooit zou gebeuren...

'Gaat het?' vroeg Cullens vertrouwde stem vanuit de fauteuil.

'Ja, hoor,' zei ze. 'Ik ben alleen iets vergeten. Kun jij het fort bewaken? Ik ben zo terug.'

Rachel ging naar boven en nam de envelop mee zonder te weten wat ze ermee ging doen. Ze stond in haar keuken en draaide rond. De envelop met haar naam brandde in haar hand. Haar huis was heel klein. Er was nergens een goede verstopplek.

Uiteindelijk trok ze een van de laden open, stopte de envelop erin en dwong zichzelf er niet meer aan te denken.

Alles was in orde. Het was maar een naam, en ook nog eens een vergeten naam. Wat kon die voor schade aanrichten?

1

Toby had weer over verwoesting gedroomd en werd badend in het zweet wakker. Het was donker. Pas na een paar minuten besepte hij dat het geschreeuw in zijn hoofd losstond van de stekende pijn in zijn been. Ergens had hij, op die ongerijmde, naïeve manier waar Sylvie gek van was geworden toen ze nog getrouwd waren, gedacht dat hij door zijn oude leven achter zich te laten, ook het schrikbeeld van de dood achter zich kon laten. Toen hij die ochtend, op de rand van een vreemd bed, op zijn zij lag en lucht probeerde te krijgen terwijl hij wachtte tot de inmiddels vertrouwde pijn zou afzwakken, snapte hij dat hij het ook op dit punt volkomen mis had.

Het kwam door dat vreselijke mens. Hoe heette ze ook alweer? Dora McCreeley. Toen hij aankwam was ze uit het huis naast zijn huurhuisje gekomen. Bij dat huis stond een TE KOOP-bord in de voortuin en het was duidelijk dat ze het zojuist had bezichtigd. ‘Wat een prachtige omgeving, hè?’ had hij gezegd, opgewekt als hij was dat hij zijn bestemming had bereikt. ‘Overweegt u hier te gaan wonen?’ Ze had op irritante wijze toegeeflijk naar hem gelachen, waardoor Toby meteen wilde dat hij zijn mond had gehouden. De vrouw had verteld dat haar familie de oudste familie in de regio was en dat ze in heel Aberdeenshire bouwprojecten had lopen.

‘Maar ik heb altijd al een zwak voor Newton Dunbar gehad,’ had ze eraan toegevoegd. ‘Ik ben hier geboren en getogen, en wil graag een vinger in de pap hebben. Het zou zo’n mooie, levendige plaats kunnen zijn als er beter werd nagedacht en meer werd geïnvesteerd.’

‘O, ik vind het nu al mooi,’ had Toby gezegd. ‘Vooral de vuurtoren.’

Ze had met een grote zucht omgekeken naar het dorp, waar de merkwaardige vuurtoren nog net zichtbaar was op de heuvel achter de verste huizen. ‘Dat oude monsterlijke geval! Ik mag toch hopen dat u niet daarvoor gekomen bent.’

‘Ik ben hier om te werken,’ had Toby tegen haar gezegd, omdat hij zich gek genoeg verplicht voelde verantwoording af te leggen. ‘Ik heb een rustige werkplek nodig. Newton Dunbar leek me een goede keus.’

Ze had om die opmerking gelachen. ‘O ja, het is hier beslist rustig. Wat voor werk doet u, meneer...’

Toby had er spijt van dat hij haar in een opwelling had aangesproken, maar hij kon haar nu niet afpoeieren zonder zeer onbeleefd te lijken.

‘Ik ben Toby, Hollingwood.’ Hij had zijn achternaam er na een korte aarzeling aan toegevoegd. ‘Ik schrijf.’

Tot zijn opluchting wees niets in McCreedy’s gezicht erop dat die naam haar iets zei.

‘Nou,’ had ze gezegd, ‘als u over de vuurtoren schrijft, zult u erachter komen dat die in slechte staat is. Werkelijk een doorn in het oog. De vuurtoren staat vol vreselijke troep.’

‘Het is toch een tweedehands boekwinkel?’

McCreedy deed of ze de vraag niet had gehoord. ‘U kent het verhaal, neem ik aan? De man die de toren gebouwd heeft, is bij een brand omgekomen. Hij heette James MacDonald.’

‘Een brand in de vuurtoren?’ Toby had automatisch verbijsterd naar de vuurtoren gekeken.

‘Nee, nee. In het landhuis. Dat was in het begin van de negentiende eeuw, niet lang nadat de folly was gebouwd. Er is nu bijna niets meer van over. Zijn gestoorde vrouw zat erachter. Die heeft het huis in de fik gestoken en hij is binnen levend verbrand.’

‘Wat een eng verhaal.’

‘O ja,’ had McCreedy gezegd, waarbij er leedvermaak in haar stem

doorklonk, wat vaak het geval is bij geroddel. ‘Ik ben de eigenaar van de ruïnes van het landhuis en de omliggende grond. De muren zijn grotendeels overwoekerd, maar wat ervan over is, is zo zwart als roet. Men zegt dat de vlammen mijlenver te zien waren en dat de vrouw op het gazon danste toen het huis afbrandde. Heel geschikt materiaal voor een roman,’ had ze glimlachend gezegd.

Toby had zich afgevraagd of Dora McCreedy ooit getuige was geweest van een grote brand en of ze had geglimlacht omdat ze wist hoe dat was. Hij vermoedde van wel, waardoor ze nog meer in zijn aanzien daalde.

‘Over zulke zaken schrijf ik niet,’ had hij alleen gezegd.

En dus had hij vannacht gedroomd over uitslaande branden, en over beschietingen, explosies en vluchtende mensen. Hij was wakker geschrokken in het donker en nu lag hij naar een onbekend plafond te kijken. Uit ervaring wist hij dat hij niet meer zou kunnen slapen, ook al was het amper vijf uur in de ochtend. Hij stond op, trok een joggingbroek en een trui aan, en ging naar beneden in een huis waar het zo rustig was dat de stilte in zijn oren weergalmde. De keuken was modern, net zo wit en minimalistisch als de rest van het huis, en had een brede schuifpui naar een terras en de rest van de tuin. Hij stond naar het duister te kijken, zag zijn reflectie in de ruit, als een geest die in het licht zweefde.

Inactiviteit was altijd al funest geweest. Hij wist niet wat hij moest doen. Nou ja, hij wist wel wat hij moest doen, maar wist niet hoe hij moest beginnen. Sylvie had tegen hem gezegd dat ze een uitgeefcontract voor hem kon regelen als hij zijn memoires zou schrijven, maar dat betekende dat hij moest besluiten waar hij zou beginnen, en dan moest hij ook echt beginnen. Toby was gewend om op een gebeurtenis te reageren, die voor een breed publiek te beschrijven en in een context te plaatsen. Hij had geen idee hoe hij zijn eigen leven in een context kon plaatsen. Hoe hij aan anderen kon uitleggen wie hij was. Hoe hij ervoor kon zorgen dat anderen hem begrepen. De laatste tijd kon hij

dat niet eens tegenover zichzelf. Wat, wanneer, waar, hoe, waarom. De vijf basisvragen die in elk artikel beantwoord moesten worden omdat het anders geen volwaardig artikel was. Toby kon die eerste vraag al niet eens beantwoorden, niet zolang er nog zoveel andere verhalen door zijn hoofd spookten over levens en gebeurtenissen die niet in driehonderd, vijfhonderd of duizend woorden te vangen waren, want dat waren er te weinig om een totaalbeeld te geven of, zoals hij tijdens het schrijven vaak had gevreesd, om medeleven op te roepen.

Omdat hij zijn reflectie zat was, trok hij een jas aan en ging naar buiten. Hij nam zijn schouderetas mee alsof hij op pad ging voor een opdracht.

De lucht was zwaar en de dageraad brak net aan. Er zat vocht in de lucht. Het regende niet, hoewel het onlangs wel geregend had. Hij streek langs struiken die over het pad hingen en voelde druppels van de bladeren op zijn wangen.

Het huisje dat Toby huurde, lag helemaal in het westen van de hoofdstraat van Newton Dunbar. Het dorp was zo klein dat er maar één weg was, afgezien van wat korte zijstraten die in een veld eindigden of bij de rivier, die door de hele vallei stroomde waarin het dorp was gebouwd. Newton Dunbar lag in de noordelijke uitlopers van de Cairngorms. Aan weerszijden van de kleine verzameling huizen en winkeltjes staken in de verte her en der bergen de lucht in. De weg liep verder langs de oever van de rivier de Dun, die om het dorp heen slingerde. Als Toby in zijn auto zou stappen en in westelijke richting reed, kwam hij uiteindelijk in Grantown-on-Spey. Als hij in oostelijke richting reed en de brug over ging, zou hij na pakweg zestien kilometer in Great Dunbar zijn, de grotere en meer kosmopolitische neef van Newton Dunbar. Daar kon je de A944 nemen en daarna de A96 naar Aberdeen.

Newton Dunbar was een piepklein dorp, weggestopt, onbekend en zonder iets noemenswaardigs, behalve dan dat er een vuurtoren stond die helemaal geen vuurtoren was. De vuurtoren stond in het

oosten van het dorp, achter een rijtje huizen en een klein vierkant poorthuis aan de voet van de heuvel waarop de vuurtoren stond. Het was een typisch voorbeeld van victoriaanse praalzucht. Toby had gelezen dat de vuurtoren gebouwd was als bibliotheek van Braecoille, het landhuis dat ooit deze vallei had gedomineerd maar al lang een ruïne was die verstopt lag in het bos dat zich achter de heuvel uitstrekte. Hij kon zich voorstellen waarom de eigenaar van een ooit enorm landgoed ervoor gekozen had op die plek een uitkijktoren te bouwen. Bovenin moest het mogelijk zijn om de ene kant op het hele dorp en de vallei te zien en, bij helder weer, de andere kant op in de verte de bebouwing van Great Dunbar.

Toby liep traag maar vastberaden verder, niet naar de toren die door de ongelukkige James MacDonald was gebouwd, maar naar het bos aan de andere kant van diezelfde heuvel. Tegen de tijd dat hij met zijn haperende tred de eerste glooiing met een wirwar van bomen bereikte, was er net voldoende licht om hellingen in de blauwzwarte schimmen eronder te kunnen onderscheiden. Een houten hek dat tot zijn middel kwam, blokkeerde het pad en Toby herinnerde zich dat McCreey had gezegd dat het bos van haar was. Maar ze was hier niet. Toby zwaaide zijn tas van zijn schouder en liet die aan de andere kant van het hek vallen, waarna hij eroverheen klom. Hij vervloekte zijn been toen dat weigerde te doen wat hij wilde, en foeterde bij de onvermijdelijke pijn.

Voor Rachel begon de dag als elke andere dag, met Eustace die luid in haar oor miauwde. Ze deed haar ogen open en ging op haar rug liggen. Boven haar zag het witte behang van het plafond van haar kleine ronde slaapkamer er hetzelfde uit als de afgelopen vijf jaar. In de dikke stenen muren van de vuurtoren zaten kleine ramen en zelfs op dit vroege tijdstip ontging de ironie haar niet: het leek een doelbewuste wrange grap dat er in een toren die licht hoorde te verspreiden zo weinig licht was.

Rachel liep om de kat heen op de korte wenteltrap naar de kleine halvemaanvormige keuken. De kat hoorde bij de inboedel, maar Rachel had niet de illusie dat hij van haar was. Eustace was van Cullen MacDonald, net zoals de toren van hem was en altijd van hem zou zijn, ook al woonde hij er niet meer. Rachel zette voer voor Eustace neer en aaide even over zijn oude kopje. Ze vroeg zich af hoelang het zou duren tot de vele trappen hem, net als zijn baasje, te veel zouden worden.

Later, toen ze klaar was om aan het werk te gaan, ging Rachel de volgende wenteltrap af naar de boekwinkel. Eustace liep het hele eind met haar mee. Onderaan de trap naar de twee kleine verdiepingen van het woongedeelte was een zware houten deur naar de tussenverdieping. Vanaf dat niveau was er een smeedijzeren trap, pal tegen de muur, naar de begane grond van de boekwinkel. Al sinds Rachel hier bedrijfsleider was, hadden Cullen en zij het daar uitvoerig over gehad. Dit gebouw was oorspronkelijk als bibliotheek bedoeld, dus waarom had de architect de trap niet in het midden gezet, als een soort spoel? Dan was er meer ruimte overgebleven aan de onpraktische ronde muren. De boekwinkel zou die extra ruimte goed kunnen gebruiken.

Cullen wilde niets over veranderingen aan de indeling van de toren horen. Hij vond dat hij al genoeg had veranderd toen hij er zestig jaar geleden ingetrokken was, en ook toen had hij zo weinig mogelijk gewijzigd aan de spelonkachtige ruimte die onderdak bood aan zijn dierbare boeken. Het was duidelijk aangeboren, die aanbidding van de gedrukte pagina, een genetische aanleg die intact werd doorgegeven terwijl dat niet gold voor het geld dat ervoor nodig was om boeken in zo'n excentrieke plek onder te brengen.

Cullen had slechts twee toevoegingen toegestaan, beide op de begane grond: een piepklein toilet en in het midden een halfronde toonbank. Die toonbank had laden en planken die vol lagen met dingen die belangrijk en vergeten waren. Op de toonbank bevonden zich onder andere, maar niet uitsluitend: de kassa; een enorme

stapel facturen en bankafschriften; een laptop die in computerjaren gerekend even oud was als de vuurtoren zelf; een fluitketel; spullen om thee en koffie te zetten; een broodrooster, een broodtrommel en een taartstandaard met glazen stolp.

Vlak achter de toonbank was de kachel, die het hele jaar gestookt werd in dit stenen gebouw met muren die dik genoeg waren om de Noordzee te weerstaan. Het maakte niet uit dat de vuurtoren eigenlijk geen functie had, want een kilometer verder stroomde alleen een rivier, de zee was heel ver weg. Dat de houtkachel vlak bij de toonbank stond, zou ideaal geweest zijn als Bukowski er geen gewoonte van had gemaakt er zo dicht mogelijk bij te gaan liggen, wat tot gevolg had dat Rachel vaak over hem struikelde als ze aan het werk was. Dat zou de auteur naar wie de collie was vernoemd geweldig hebben gevonden, dacht ze vaak.

Toen ze de kachel aanstak, hoorde ze dat er een grote sleutel in het slot werd omgedraaid. Rachel keek op en zag de boogdeur van de vuurtoren langzaam opengaan. Ze legde de lucifers neer, nam een grote stap over een niet-aanwezige hond, liep om de twee fauteuils en de schaaktafel heen die naast de toonbank stonden en ging haastig naar de deur. Terwijl ze dat deed, wierp ze een blik op de klok. Het was nog niet eens halfnegen.

De gebogen gestalte van Cullen MacDonald, met zijn witgrijze haar, verscheen in de deuropening. De donkere ellende van de dag stond als in natte donkerblauwe inkt achter hem afgetekend. Het waaide flink. De boomtakken bij het verste gedeelte van de heuvel sloegen ongelukkig naar de lucht.

‘Wat ben je vroeg,’ zei Rachel, die haar hand uitstak om de rieten mand van hem over te nemen die aan zijn arm hing. ‘Ik dacht dat je zou uitslapen?’

‘Dat heb ik ook gedaan,’ zei haar werkgever en huurbaas vrolijk, terwijl hij de regen uit zijn dunne haar schudde. ‘Ik ben om halfzeven opgestaan in plaats van om zes uur.’

Een groot geheim dat het hele dorp verbindt

In het hart van een kleine Schotse gemeenschap staat een tweehonderd jaar oude vuurtoren die een schat herbergt: een boekwinkeltje, gerund door de excentrieke Cullen. Toen Rachel vijf jaar geleden in het dorp arriveerde, vond ze hier niet alleen een baan, maar ook een thuis. Haar leven staat dan ook op zijn kop wanneer Cullen overlijdt en de vuurtoren zonder eigenaar achterlaat.

Oud-journalist Toby is regelmatig in het boekwinkeltje te vinden. Als hij hoort van Cullens overlijden, besluit hij Rachel te helpen met het onderhoud van de vuurtoren. Samen ontdekken ze dat de toren een geheim kent. Hun zoektocht naar antwoorden brengt hen dichterbij de vuurtoren, het dorp én bij elkaar. Tegelijk dreigt er een gevaar dat Rachels thuis op losse schroeven zet.

Na haar hartverwarmende en succesvolle debuut *Het huis onderaan de klif* is **Sharon Gosling** terug met *Het boekwinkeltje in de vuurtoren*, een feelgoodroman die zich opnieuw afspeelt in een idyllisch dorpje aan de ruige Schotse kust.

Sharon werkte jarenlang als tijdschriftjournaliste en is nu fulltime schrijfster.

Z&K

ISBN 978 90 205 4372 8 NUR 302

9 789020 543728

www.zomerenukeuning.nl